

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de heer S. Weeber
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 9 november 2020

Betreft: Nader commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op de Wet aanpassing box 3 (35 577)

Geachte leden van de Commissie,

Naar aanleiding van de voortgang van dit wetsvoorstel, alsook hetgeen aan de orde is gekomen in het eerste en het tweede wetgevend overleg, vult de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) haar eerdere commentaar graag aan. Daarbij gaat de Orde met name in op de volgende zaken:

1. Verslag en Nota nav Verslag,¹
2. Amendement-Leijten,²
3. Nota van wijziging,³ en
4. Beantwoording vragen wetgevingsoverleg pakket BP 2021.⁴

1. Verslag en Nota nav Verslag

De Orde merkt op dat geen aandacht is besteed aan de volgende vragen uit haar eerdere commentaar en verzoekt daaraan alsnog aandacht te besteden:

- a. Waarom zijn de schijfgrenzen teruggezet naar het niveau van 2017, in weerwil van de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever ten tijde van de invoering van de wijzigingen in

¹ Kamerstuk 35 577, nrs. 5 en 6.

² Kamerstuk 35 577, nr. 7.

³ Kamerstuk 35 577, nr. 8.

⁴ Brief Ministerie van Financiën, kenmerk 2020-0000213309.

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat.

box 3 die per 1 januari 2017 van kracht werden? De Orde wijst hierbij tevens op de kritiek van het CPB op box 3 in het rapport ‘Kansrijk Belastingbeleid’, waarin het CPB op bladzijde 118 oordeelt dat het heffen van belasting over de component ‘inflatie’, in strijd is met het draagkrachtbeginsel. Het CPB schrijft: “*Er is vanuit het draagkrachtbeginsel geen goede reden om bij inkomen uit vermogen ook inflatie te belasten als inkomen*”. Met het terugzetten van schijfgrenzen wordt in feite de inflatiecorrectie van de afgelopen vier jaar teruggedraaid.

- b. Waarom is de verdeling ‘sparen’ versus ‘beleggen’ niet op dezelfde wijze bepaald als destijds bij de invoering van de gewijzigde box 3? Destijds heeft de wetgever de gegevens van het aangiftejaar 2012 als uitgangspunt gekozen. Thans is geen inzicht gegeven in de cijfers van het laatst bekende aangiftejaar (2017) maar wordt zonder nadere toelichting en overlegging van de cijfers per jaar een gemiddelde gehanteerd over de jaren 2013-2017. Tevens zijn daarbij kennelijk ook de ‘beleggingen’ afgetopt op 100%. De Orde betreurt het gebrek aan transparantie en beveelt aan alsnog voor de jaren 2013 tot en met 2017 een overzicht per jaar te verstrekken van de marginale verdeling over de drie schijven van de grootheden ‘spaargeld’, ‘schulden’ en ‘beleggingen’.

Verder constateert de Orde dat het antwoord op pagina 20 van de Nota nav Verslag inzake het bij wijze van alternatief invoeren van een vierde schijf (die loopt van 31.340 euro tot 50.000 euro) niet inhoudelijk wordt afgewezen maar dit louter vanwege aspecten inzake (voorlopige) aanslagen, pas in 2022 zou kunnen worden ingevoerd. De Orde concludeert hieruit dat dit alternatief, waardoor gewerkt kan blijven worden met één begrip heffingvrij vermogen, ook door de staatssecretaris eigenlijk als een beter alternatief wordt gezien ten opzichte van hetgeen nu is voorgesteld. De Orde beveelt aan het systeem van een vierde schijf toch per 2021 in te voeren, zodat belangrijke vereenvoudigings- en uitvoeringswinst wordt behaald. Daarbij moeten de beperkte, negatieve gevolgen in de sfeer van (voorlopige) aanslagen inzake het jaar 2021 voor lief worden genomen.

2. Amendement-Leijten

De Orde constateert dat dit amendement zich richt op de belastingplichtigen die voor 90 procent of meer in box 3 een grondslag hebben die uit ‘spaargeld’ bestaat. Ten opzichte van het wetsvoorstel Wet aanpassing box 3 is dit amendement een meer gerichte tussenstap op weg naar werkelijk rendement dan het op Prinsjesdag gepubliceerde wetsvoorstel. De Orde juicht alle initiatieven op de weg naar een stelsel op basis van werkelijk rendement van harte toe. De Orde verwijst in dat verband ook naar de aanzet die de Orde deed in haar notitie van 3 juli 2020.⁵

⁵ NOB-notitie inzake box 3: een aanzet tot een snellere aanpassing van box 3 naar een heffing op basis van werkelijk rendement, zie <https://www.nob.net/nob-bied-belastingplichtigen-de-optie-om-op-basis-van-werkelijk-rendement-te-worden-belast>.

De in dit amendement gekozen oplossing levert een betere uitvoerbaarheid op dan het wetsvoorstel aangezien:

- er niet met twee, maar met één begrip heffingvrij vermogen wordt gewerkt. Daardoor zijn geen aanvullende regelingen nodig in andere wetten, geen beschikkingen rendementsgrondslag en ook geen nieuwe werkprocessen voor de Belastingdienst. Verder is er geen doorwerking naar toeslagen en geen aangifteplicht voor de inkomstenbelasting uitsluitend voor het vaststellen van iemands box 3 vermogen;
- de beheersing van het risico van arbitrage afdoende is geborgd. De belastingplichtige moet actief kiezen en via een twee peildata-systeem, een binnenjaarse beperking (30 dagenregeling) en de bestaande renseigningsstromen beschikt de Belastingdienst over meerdere, adequate indicatoren om misbruik te herkennen;
- de factor ‘inflatie’ nu wel op de juiste wijze, consistent met wet- en regelgeving en de toepassing in eerdere jaren, wordt gecorrigeerd.

De Orde constateert voorts dat omwille van de budgetneutraliteit in dit amendement een tariefsverhoging wordt voorgesteld. De Orde is van mening dat budgetneutraliteit nimmer een harde randvoorwaarde mag zijn om een belastingheffing die voor zeer grote groepen belastingplichtigen reeds jarenlang bijzonder oneerlijk heeft uitgewerkt, naar de toekomst te corrigeren tot een systeem waarbij sprake is van een eerlijker, rechtvaardiger en doelmatiger belastingheffing. Dit uitgangspunt is door de Orde in het verleden vaker gecommuniceerd en is ook in dit kader een belangrijke randvoorwaarde voor goede fiscale wetgeving.

3. Nota van wijziging

De Orde constateert dat in deze nota additionele wetgeving wordt voorgesteld. Daarmee wordt nu al duidelijk dat de gekozen oplossing in het wetsvoorstel, te weten: het werken met twee versies van het begrip heffingvrij vermogen, complex is en nog meer aanvullende regelingen nodig maakt. De Orde vreest dat de uitvoering van dit wetsvoorstel lastiger zal blijken te zijn dan thans is verondersteld. De Orde geeft in overweging om alsnog af te stappen van een systeem met twee versies van het heffingvrij vermogen en het systeem van box 3 te blijven baseren op één heffingvrij vermogen.

4. Beantwoording vragen wetgevingsoverleg pakket BP 2021

De Orde constateert dat de staatssecretaris meent dat inzake de oude jaren 2013-2016 geen compensatie zal plaatsvinden. De Orde betwijfelt ten eerste of de door de staatssecretaris gebezigde uitleg van het door de Hoge Raad geformuleerde criterium zich wel verhoudt tot hetgeen diezelfde Hoge Raad heeft geoordeeld in zijn arresten van 14 juni 2019 (en in het

verlengde daarvan: Hof Den Haag in de uitspraak van 18 december 2019). De Orde beveelt aan terzake nader juridisch advies te vragen aan bijvoorbeeld de parlementair advocaat.

5. Tot slot

De Orde suggereert de staatssecretaris om een reactie te vragen op de hiervoor aangegeven punten.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten. Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen